

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

**VERY IMPORTANT
PERSONS**

=

**OPPILAAT, JOTKA
OPPIMISENSA JA
KOULUNKÄYNTINSÄ
TUEKSI
TARVITSEVAT
VAATIVAA
ERITYISTÄ TUKEA.**

PÄIVÄN OHJELMA

09.00 **Ilmoittautuminen ja aamukahvi**, ravintola Faneri

09.30 **Hyvinvointiyhteiskunnan pahoinvoivat lapset - kohtauksia kohtaamisesta ja kohtaamattomuudesta**

Tarinateatteriryhmä Fox Trott; Pia Serkamo ja Joonas Tast, Kasvunpaikka Oy

10.00 **Monialainen yhteistyö kuvana ja tulokulmina. KYS-alueen ydinryhmän käynnistyminen**

- Inkeri Kekäläinen, KYS-alueen yhteyshenkilö
- Pirjo Koivula, opetusneuvos, Opetushallitus

10.45 **Olipa kerran... monialaisuuteen liittyvä ohjattu case – pienryhmätyöskentely**

- Terhi Ojala, hanke- ja koulutuspäällikkö & Inkeri Kekäläinen

12.00 **Lounas**, Ravintola Faneri

13.00 **Ryhmien ja tarkastelukulmien laajennus sekä galleriakävely**

14.30 **Iltapäiväkahvit**, Ravintola Faneri

14.45 **SOTE ja KOULU – ”kehittyvä yhteistyö”**

- Jari Luukkonen, rehtori, Mikkelin Lyseon koulu

15.15- **Päivän päätös**

15.30 *Inkeri Kekäläinen*

TAVOITTEEMME TÄNÄÄN

- *Jatkamme keväällä alkanutta vaativan erityisen tuen alueellista kehittämistä.*
- Tavoitteenamme on koota vaativaa erityistä tukea toteuttavia toimijoita verkostoksi, **hahmottaa vaativan erityisen tuen tarjonta** sekä yhdessä keskustellen pohtia ko. alueen keskeisimpiä kehittämiskohteita.
- Lisäksi **innovoimme ideoita ja suunnitelmia** vaativan erityisen tuen kysynnän ja tarjonnan joustavammaksi kohtaamiseksi sekä **ennaltaehkäisevän työn** mahdollistamiseksi.

MONIALAINEN YHTEISTYÖ – uhkaa, turhaa vai mahdollisuuksia?

”Yhteistyöstä yhteiseen työhön lapsen lähiympäristössä”

KEHITTÄMISKOhteita

Yhteisiä:

1. Yhteistyö ja konsultaatio

(Y: moniammatillinen, monialainen/oppilashuolto, muu, LAPE / OT-keskukset, perhekeskukset)

K: organisaation sisäinen, hallintokunnat, jalkautuminen, koordinointi, matala kynnyks

2. Täydennyskoulutus, osaamisen jakaminen

(luokan- ja aineenopettajat, eri hallintokunnat, spesifit tarpeet, opettajankoulutus, tutkimustieto)

3. Varhaiskasvatus (kehittäminen: vuorohoito, yksityinen päivähoito, maahanmuuttajalaps

hyödyntäminen: tehty työ)

4. Käytöksellään oireilevat lapset / psyykinen oireilu (tieto, toimenpiteet)

5. Koulua käymättömät oppilaat (mitä tehdä?)

LISÄKSI:

Lastensuojelutaustaiset / kotinsa ulkopuolelle sijoitetut lapset (TYKS, KYS),

Nivel- (HYKS, TYKS, KYS, OYS) ja siirtymävaiheet (HYKS, KYS, OYS)

Lähikouluperiaate (TYKS, KYS)

Esiopetus (OYS, TAYS)

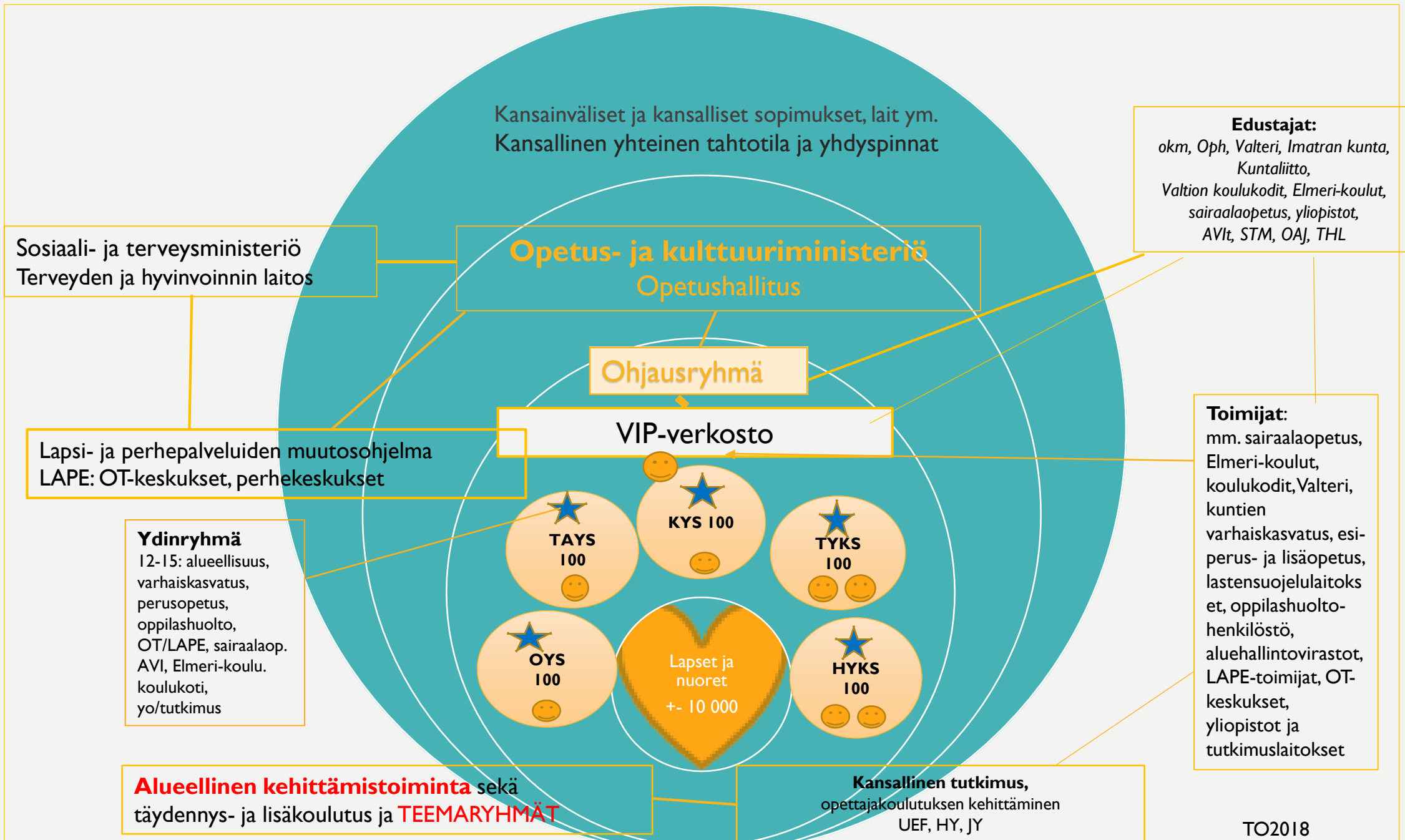
Oppilashuolto (HYKS)

Vanhempien tukeminen ja osallisuus (OYS)

Pidennetty oppivelvollisuus (OYS)

Koulunkäyntikyky (KYS)

Verkostoituminen (HYKS)

VIP-verkoston

tavoitteet:

MONIALAISEN YHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN
TOIMINTAKULTTUURIN MUUTOKSET
OSAAMISEN VAHVISTAMINEN
YHTEISTYÖ OPETTAJANKOULUTUKSEN JA TUTKIMUKSEN KANSSA

Ohjausryhmä

HYKS

100

Ydin-
ryhmät

Temaatti-
set
ryhmät

TYKS

100

Ydinryh
mät

Temaatti-
set
ryhmät

TAYS

100

Ydinryh
mät

Temaatti-
set
ryhmät

KYS

100

Ydinryh
mät

Temaatti-
set
ryhmät

OYS

100

Ydinryh
mät

Temaatti-
set
ryhmät

ALUEELLISTEN YDINRYHMIEN TEHTÄVÄ ON

toimia ohjausryhmän päättämien kehittämistyön tavoitteiden toteuttamiseksi,
erityisesti

- **Suunnitella, koordinoita ja edistää** alueellista työtä
- **Luoda monialaisen yhteistyön rakenteita ja kehittää yhteisiä toimintamalleja**
- Edistää **hyvien käytäntöjen** jakamista ja **uusien innovaatioiden** kehittämistä ja pilotointia
 - Tukea **ennaltaehkäisevää työtä** ja **lähikouluperiaatetta** lisäämällä osaamista sekä tarjoamalla tukea ja ohjausta kouluille
 - Edistää **monialaisten temaattisten verkostojen** syntymistä ja työskentelyä
- Nostaa esiin kehittämistyön prioriteetteja **täydennyskoulutustarpeet** mukaan lukien
 - Seurata ja raportoida alueellisten kehittämis- ja yhteistyöverkostojen työstä.

YDINRYHMÄN KOKOONPANO

Monialaisuus, monialueellisuus, kattavuus, edustavuus

-kokemus ja oman kentän tuntemus, kehittämismyönteisyys ja aktiivisuus, verkostot

EDUSTAJAT:

- ✓ LAPE- ja/tai OT-toimijat
- ✓ Sairaalaopetus (mikäli sijaitsee alueella)
- ✓ Elmeri-koulu (mikäli alueella)
- ✓ Koulukoti (mikäli alueella)
 - ✓ Erikoissairaanhoito
 - ✓ Aluehallintovirasto
 - ✓ Sivistystoimenjohto
 - ✓ Sosiaalitoimen johto
 - ✓ Oppilashuolto
- ✓ Yliopisto, tutkimus (mikäli yo tuottaa erityisopettajakoulutusta)
 - ✓ Lastensuojelu
 - ✓ Sivistystoimi
 - ✓ Varhaiskasvatus

Osallistuja edustaa organisaatiotaan ja omia verkostojaan. Taustaorganisaation sitoutuminen asiaan tärkeää.

YDINRYHMÄN JÄSENET KYS-ALUE

LAPE, OT	Minna Tihinen	muutospäällikkö	Pohjois-Savo
Sairaalaopetus	Jyrki Huusko	rehtori	Joensuu
Elmeri PUHEENJOHTAJA	Satu Varpainen	rehtori	Pieksämäki
Valtion koulukoti	Kirsi Meriläinen	apulaisrehtori	Mikkeli
Varhaiskasvatus	Sirkka Korhonen	hyvinvointivastaava	Liperi
Erikoissairaanhoito	Tarja Koskinen	nuorisopsykiatri, nuorisopsykiatrian linjajohtaja	Kuopio
Erikoissairaanhoito	Anita Puustjärvi	lastenpsykiatri, lastenpsykiatrian ylilääkäri	Kuopio
Aluehallintovirasto Sivistystoimen johto	Leena Auvinen	opetusjohtaja	Kuopio
Sosiaalitoimen johto	Emmi Häyrynen	johtava sosiaalityöntekijä	Jyväskylä
Oppilashuolto	Seppo Huhtiniemi	palvelupäällikkö	Jyväskylä
Yliopisto/ tutkimus	Hannu Savolainen	erityispedagogiikan professori	Jyväskylä
Lastensuojelu	Christine Väliavaara	Kehittämispäällikkö	Jyväskylä
Sivistystoimi	Jari Luukkonen	rehtori	Mikkeli

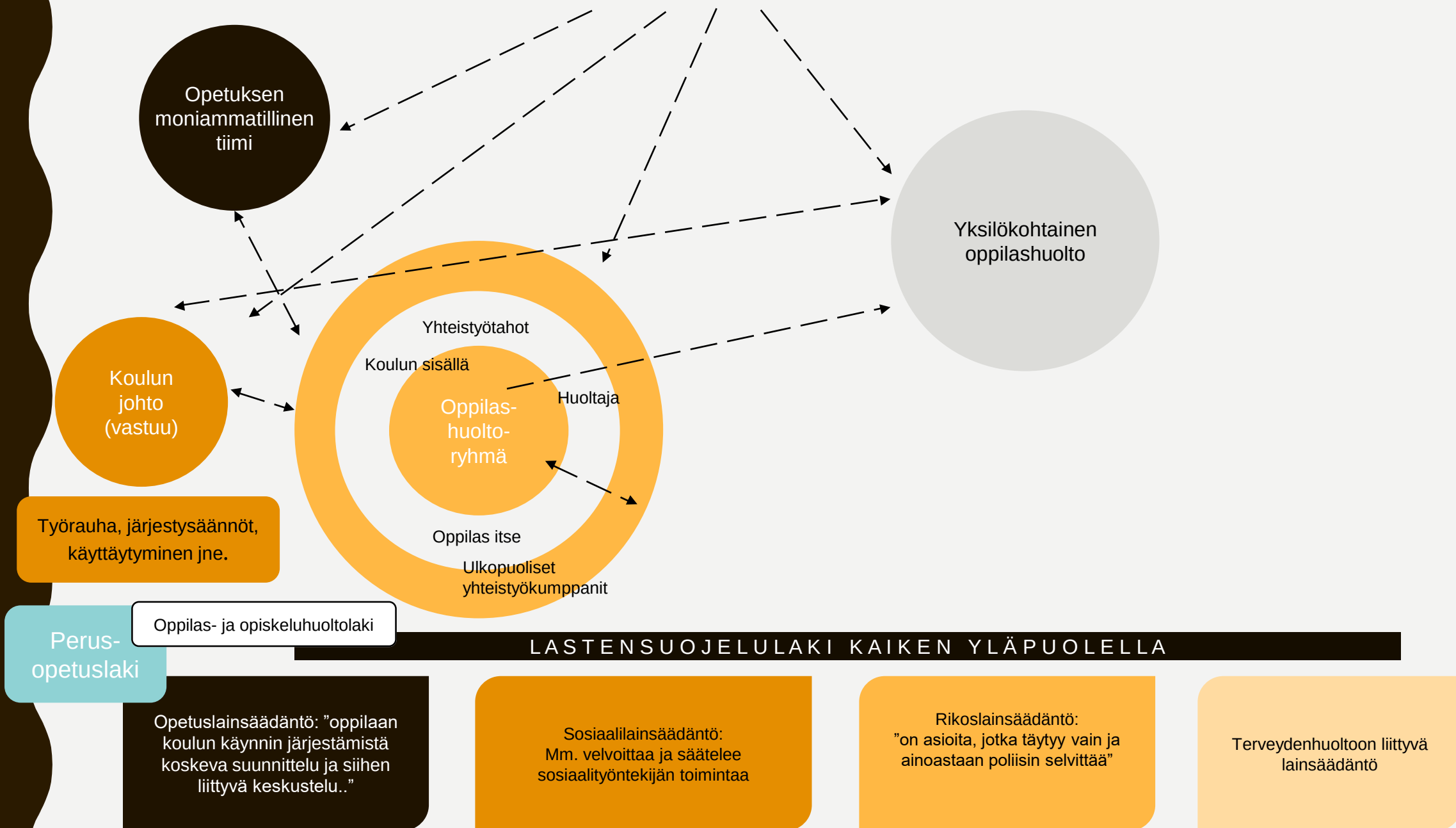

YDINRYHMÄTYÖSKENTELYN ODOTUKSET

Mitä KONKREETTISIA TOIMENPITEITÄ pitää tehdä,
että vaativaa erityistä tukea tarvitseva lapsi/nuori saa tarvitsemansa tuen nykyistä
aiemmin, helpommin ja tehokkaammin?

- Mitkä toimijat operoivat tällä hetkellä vaativan erityisen tuen lasten kanssa?
- Miten nämä (ja muut mahdolliset) toimijat ja toiminnot synkronoidaan yhteen?
- Miten tämä organisoidaan ja koordinoidaan ja millä aikataululla?
- Mitkä ovat tämän hetkisen toiminnan sudenkuopat? Toimivatko (=tuottavatko tuloksia) käytössä olevat toimintamallit? Mitkä ovat tärkeimmät kehittämiskohteet ja miten ne löydetään ilman eri hallintokuntien toimijoiden syylistämistä /syylistymistä/vastarintaa?
- Mitkä ovat tämän hetkisen toiminnan toimivat käytänteet? Miten ne löydetään?

"Oppilas ja hänen asiansa"

YHTEINEN TYÖSKENTELY OSA I

OHJEITA, OSA 1

- Osallistujat on jaettu viiden hengen moniammatillisiin pienryhmiin
Kukin ryhmä saa A4, jossa kerrotaan lapsen tarina
- Lukemisen jälkeen: ***”Pohtikaa yhdessä millaista monialaista tukea lapsen nykytilanne vaatii? Kirjatkaa tukitoimiin toimijat ja vastuut”***
- Yhteinen työskentely jatkuu klo **12.00** asti
- Lounas klo 12.00 – 13.00
- Palataan koulutustilaan klo 13 kuulemaan jatkotyöskentelyohjeet

1. Sari Jokelainen Leena Papunen Pirjo Pasanen Tuija Anttila-Raitanen Anita Puustjärvi	2. Satu Varpainen Tiina-Liisa Valtokari Nea Porsanger-Rintala Mari Naumanen Miia Uotinen	3. Jyrki Huusko Birgitta Taavitsain Kirsi Rautiainen Tiina Vaskelaine Heli Vertanen	4. Jukka Rissanen Anu Alenius-Taipalus Marika Pajunen Sirkka Korhonen Seppo Huhtiniemi
5. Jari Luukkonen Kristiina Hyvärinen Maija Sundvall Terttu Röntynen Aino Äikäs Anu Vänskä	6. Teemu Laasanen Ulla-Maija Luoma Minna Selkomaa Minna Vehviläinen Raija Pirttimaa Riikka Iisakka	7. Jukka Ikonen Christine Väliavaara Riitta Tiihonen Katri Holm Outi Lamberg	8. Maija Juoperi Terhi Saarelainen Sari Salahub Mari Tuomainen Kristine Järnefelt
9. Anni Riikka Leskinen Simo Kukkola Una Sutinen Thomas Nukarinen Marja-Sisko Kautto	10. Tiina Pirinen Kati Kontinen Maija Kahelin Kari Lehtola Anu Kiviluoma	11. Kirsi Meriläinen Kirsti Turunen Arja Vainonen Juho Jakkula Laura Vornanen	12. Minna Taipale Merja Mönttinen Tero Makkonen Satu Tarvainen Arja Vainonen
13. Sanna Mutikainen Sirpa Tarkiainen Jaana Mäntysaari Kirsi Mustonen Mari Tolvanen	14. Tiina Simpanen Emmi Häyrynen Markus Linja Anu Jakkula Tuire Miettinen	15. Kari Röntynen Sirpa Oja Maija Salo-Vartiainen Juha Airaksinen Tuija Anttila-Raitanen	16. Jorma Kinnunen Sonja Hurskainen Virpi Koskela Mari Jalava Sanna Saksman

YHTEINEN TYÖSKENTELY OSA II

OHJEITA, OSA 2

- Yhdistäkää kaksi samaa casea käsitellyttä ryhmää (samanväriset paperit)
- Jatkotyöskentelyssä 10 henkilön ryhmä
- Ryhmä keskittyy lapsen polun kriittisiin kohtiin → *missä paikoissa monialainen ennaltaehkäisevä ja varhainen puuttuminen EI toiminut?*
- Kirjatkaa kriittiset kohdat fläpille
- Kiinnittäkää fläppi koulutustilan seinälle → rakennetaan fläppigalleria → valmis klo 14.00 → Galleriakävely
- Palataan yhteiseen koulutustilaan viimeistään klo 14.25

A. Sari Jokelainen Leena Papunen Pirjo Pasanen Tuija Anttila-Raitanen Anita Puustjärvi	A. Satu Varpainen Tiina-Liisa Valtokari Nea Porsanger-Rintala Mari Naumanen Miia Uotinen	B. Jyrki Huusko Birgitta Taavitsain Kirsi Rautiainen Tiina Vaskelaine Heli Vertanen	B. Jukka Rissanen Anu Alenius-Taipalus Marika Pajunen Sirkka Korhonen Seppo Huhtiniemi
C. Jari Luukkonen Kristiina Hyvärinen Maija Sundvall Terttu Röntynen Aino Äikäs Anu Vänskä	C. Teemu Laasanen Ulla-Maija Luoma Minna Selkomaa Minna Vehviläinen Raija Pirttimaa Riikka Iisakka	D. Jukka Ikonen Christine Väливаара Riitta Tiihonen Katri Holm Outi Lamberg	D. Maija Juoperi Terhi Saarelainen Sari Salahub Mari Tuomainen Kristine Järnefelt
E. Anni Riikka Leskinen Simo Kukkola Una Sutinen Thomas Nukarinen Marja-Sisko Kautto	E. Tiina Pirinen Kati Kontinen Maija Kahelin Kari Lehtola Anu Kiviluoma	F. Kirsi Meriläinen Kirsti Turunen Arja Vainonen Juho Jakkula Laura Vornanen	F. Minna Taipale Merja Mönttinen Tero Makkonen Satu Tarvainen Arja Vainonen
G. Sanna Mutikainen Sirpa Tarkiainen Jaana Mäntysaari Kirsi Mustonen Mari Tolvanen	G. Tiina Simpanen Emmi Häyrynen Markus Linja Anu Jakkula Tuire Miettinen	H. Kari Röntynen Sirpa Oja Maija Salo-Vartiainen Juha Airaksinen Tuija Anttila-Raitanen	H. Jorma Kinnunen Sonja Hurskainen Virpi Koskela Mari Jalava Sanna Saksman

VAATIVA ERITYINEN TUKI

Aiheuttavatko koulusta paljon poissaolevat oppilaat huolta?

Voidaanko oppilaan koulunkäyntikykyä arvioida — entä mikä on koulun kyky vastata oppilaan tuen tarpeeseen?

Miten toimia psyykkisesti oireilevan tai haasteellisesti käyttäytyvän oppilaan kanssa?

Vaativan erityisen tuen koulutuksessa annetaan tietoa sekä tutkimuksen että normien näkökulmista näihin kysymyksiin. Lisäksi esitellään erilaisia käytännössä kokeiltuja toimintamalleja.

Haluatko mukaan Vaativan erityisen tuen VIP-toimintaan? Perustamme VIP-sateenvarjon alle erilaisia teema- ja toimijaverkostoja. Nyt polkaistaan käyntiin oppilaiden poissaolojen haasteisiin ratkaisuja etsivä yhteistyöverkosto.

Tule mukaan!

SEURAAVA TAPAAMINEN JA TEHTÄVÄ

ENNEN SEURAAVAA TAPAAMISTA, SELVITÄ:

- kuntasi oppilashuollon ohjausryhmän kokoonpano
- miten ohjausryhmä arvioi oppilashuollon toimintaa
- millainen on vaativaa erityistä tukea tarvitsevan oppilaan palveluprosessi kuntasi oppilashuollossa

TAVATAAN Joensuussa 14.11.2018

Tapaamispaikka Kerubi/Ilosaari

20.2.2019 Mikkeli

11.4.2019 Kuopio

ILMAN ROHKEUTTA
EI VOI LÄHTEÄ MAASTOON,
JOSSA EI OLE POLKUA.

ROHKEA LUO POLUN
KULKIESSAAN.